

BIZTONSÁGI ADATLAP

A magyar változat kiállításának kelte: 2007. 09. 18.

Dokumentum szám: 16-4015-0

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG /VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: **30601 Polyether Adhesive – 17 ML Bottle (NA)**

Felhasználás: fogászati lenyomati anyag, fogászati ragasztó

Gyártó cég neve: 3M UK PLC

3M CENTRE, Cain Road,
Bracknell, Berkshire RG12 8HT
Tel:01344 858000

Importáló/forgalmazó cég neve:

3M HUNGÁRIA Kft.
1138. Budapest, Váci út 140.
Tel: 270-7777
Fax: 320-0951
Felelős személy neve: Csomor Marina

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

címe: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

éjjel-nappal hívható telefonszáma: 06 80 201199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Besorolás a gyártó, az EU, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint:

F

Tűzveszélyes

Xi

Irritatív

N

Környezeti veszély

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 11 Tűzveszélyes

R 36/338 Szem és bőrizgató hatású

R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat

R 67 Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

Speciális veszélyek: A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Gőzei nehezebbek a levegőnél, a talajon tovaterjedhetnek, és hőforrástól belobbanhatnak.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Megnevezés	CAS - szám	EINECS - szám	%	Veszély jel	R - mondat
Etil-acetát	141-78-6	205-500-4	25-50	F;Xi	11-36-66-67
Heptán	142-82-5	205-563-82	25-35	F;Xn;N	11-38-50/53-65-67
Aceton	67-64-1	200-662-2	5-15	F;Xi	11-36-66-67
Polikloroprén	polimer	-	1-10	-	-
Fenol gyanta	polimer	-	1-10	-	-
Nafta (ásványolaj) hidrogénezett könnyűpárlat*	64742-49-0	265-151-9	<5	Xn;N	11-38-51/53-65-67

*a benzol tartalom <0,1%, nem rákkeltő

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános előírások: a sérültet friss levegőre kell vinni és bármilyen panasz, vagy tünet esetén orvossal kell konzultálni. Mutassuk meg az Adatlapot. Eszméletlen sérültnek soha ne adjunk be semmit szájon át.

- 4.1. Belégzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz
- 4.2. Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet - legalább 10-15 percen át - bő folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz.
- 4.3. Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.
- 4.4. Lenyelés esetén: Ne hánytassuk, itassunk vele két pohár vizet. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1. Oltóanyag: B osztályú oltószer: pl. por, CO₂
- 5.2. Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök.
- 5.3. Tűzoltáskor tűzálló védőruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, védőszemüveg, izolációs légzésvédő használata szükséges.
- 5.4. Egyéb: a veszélyeztetett, zárt tartályokat vízpermettel hűtsük. A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Gőzei nehezebbek a levegőnél, a talajon tovaterjedhetnek, és hőforrástól belobbanhatnak.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

A munkatérben csak a mentésben részt vevő, kijelölt személyek tartózkodhatnak. Távolítsuk el a védtelen, képzetlen személyeket a veszélyeztetett területről. Az összegyűjtést kvalifikált személy végezze.

- 6.1. Személyi védelem
Kerüljük a bőrrel és a szemmel való érintkezést. Ne lélegezzük be a keletkező gőzöket.
- 6.2. Kiömlés esetén
Szellőztessünk. Zárjunk el minden hő és szikraforrást. Nagyobb kiömlés esetén vagy zárt térben elszívásos szellőztetést alkalmazzunk, hogy

diszpergáljuk vagy elszívjuk a gőzöket a jó ipari higiénia és biztonságtechnikai gyakorlatnak megfelelően. Figyelmeztetés: egy motor szikraforrásként is működhet, és a tűzveszélyes gőzökkel, gázokkal tüzet, robbanást is okozhat! Nagyobb mennyiség kiömlése esetén kerítsük el gáttal, hogy ne jusson a csatornába. Használjunk oltóhabot, melynél alkalmazhatunk oldószerként acetont vagy alkoholt, amely azután oldódik vízben. Az AR-AFFF típusú hab használata javasolt. A gát mögötti részt itassuk fel nedvszívó, nem éghető megkötő anyag) amíg száraznak nem tűnik, majd gyűjtsük megfelelő fém konténerbe. Emlékeztetőül: adszorbens hozzákeverése nem jelenti a termék veszélyességének a megszűnését. (toxikusság, korrozivitás, tűzveszélyesség). Szikrabiztos eszközöket használjunk. Megfelelő oldószerrel tisztítsuk fel a maradékot. Olvassuk el és tartsuk be az oldószer használatával kapcsolatos előírásokat.

Megsemmisítés: a hatásági előírások szerint.

6.3. Környezetvédelem

Tilos a készítményt élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- 7.1. Kezelés: Használat közben megfelelő szellőzést kell biztosítani. A gőz ne érintkezzen a szemmel és a bőrrel, és ne lélegezzük be. Ne legyen a közelben hő és szikraforrás. A használaton kívüli tárolóedényt tartsuk lezárva. Az edény tartalma nyomás alatt lehet, óvatosan nyissuk.
- 7.2. Tárolás: Eredeti zárt csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen, élelmiszerektől elkülönítetten, hőtől, direkt napfénytől védve tárolandó.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

- 8.1. A munkavégzés feltételei:
Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a készítmény kiömlését, bőrre, szembe jutását. Munka közben enni, inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges.
- 8.2. Műszaki intézkedések:
Megfelelő hatásfokú szellőztetés szükséges
- 8.3. Munkahelyi levegőben megengedett határérték:
Etil-acetát (CAS:141-78-6) ÁK érték: 1400 mg/m³ CK érték: 1400 mg/m³
n-Heptán (CAS:142-82-5) ÁK érték: 2000 mg/m³ CK érték: 8000 mg/m³
Aceton (CAS:67-64-1) ÁK érték: 1210 mg/m³ CK érték: 2420 mg/m³
- 8.4. Egyéni védelem
Légzésvédelem: elegendő szellőzés esetén légzésvédelem nem szükséges.
Bőr- és testfelület: óvakodjunk az expozíciótól
Kézvédelem: védőruha, óvakodjunk az expozíciótól
Szemvédelem: óvakodjunk a szemmel való érintkezéstől, szembejutás veszélye esetén megfelelő, jól illeszkedő védőszemüveget használjunk

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Fizikai állapot:

- halmazállapot: folyadék
- szag: jellegzetes oldószer
- szín: kék

forráspont: 56,11 C°
lobbanáspont: -1,11 C° (zárt téri)
relatív sűrűség: 0,8-0,9 (víz=1)
oldhatóság vízben: enyhe
gőznyomás: 180 Hgmm
gőzsűrűség: 2-4 (levegő=1)
viszkózitás: 40000 centipoise
párolgási arány: 1

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Stabilitás: normál körülmények mellett stabil.

Veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök.

Veszélyes reakciók, kerülendő anyagok, körülmények: hő, hő és szikraforrás, direkt napfény.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Szem és bőrizgató hatású. Tünetek: vörösödés, ödéma, fájdalom, könnyezés és homályos, ködös látás, viszketés, hólyagosodás.

Gőzeit nagy mennyiségben belélegezve központi idegrendszeri tünetek léphetnek fel: köztük fejfájás, szédülés, álmoság, inkoordináció, hányinger, lassú reakció idő, stb.

Lenyelve gyomor fájdalom, hányinger, hányás, hasmenés jelentkezik.

12. ÖKOLÓGIAI ADATOK

Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.

Tilos a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba juttatni.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termék maradékai kezelésére a vonatkozó rendeletben foglaltak az irányadók.

EWC kód: 08 04 09* (szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó ragasztók, tömítőanyagok hulladékai)

Ellenőrzött égetéssel is megsemmisíthető (a gyártó ajánlása).

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nemzetközi közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

Áruosztály	3
UN szám:	UN1133
Helyes szállítási megnevezés:	RAGASZTÓK
Veszélyességi bárca:	3
Csomagolási csoport (PG):	II
Osztályozási kód:	F1

Belvízi szállítás (ADN):

Áruosztály	3	PG: II
Osztályozási kód:	F1	
UN szám:	UN1133	
Megfelelő elnevezés:	Adhesives	

Bárca: 3

Tengeri szállítás (IMDG kódex)

Áruosztály: 3	UN-szám: 1133	PG: II
EmS:	F-E, S-D	
Helyes szállítási megnevezés:	Adhesives	
Veszélyességi bárca:	3	

Légi szállítás (ICAO/IATA):

Áruosztály: 3	UN/ID-szám: 1133	PG: II
PAX: 305	CAO: 307	
Helyes szállítási megnevezés:	Adhesives	
Veszélyességi bárca:	3	

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1. Címkézésre vonatkozó előírások az EU szabályozás szerint:

Veszély jel és veszély szimbólum: **F, Tűzveszélyes; Xi, Irritatív; N, Környezeti veszély**

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 11 Tűzveszélyes
R 36/338 Szem és bőrizgató hatású
R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat
R 67 Gőzök álmosságot vagy szédülést okozhatnak

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás
S 23 A keletkezett gőzt nem szabad belélegezni
S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
S 26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni
S 28 Ha az anyag bőrre kerül, azonnal mossuk le a bőrt sok vízzel
S 39 Szem/arcvédőt kell viselni
S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható
S 60 Az anyagot és/vagy edényzetét veszélyes hulladékként kell ártalmatlanítani
S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni / Biztonsági adatlap

Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez: 25-50% etil-acetát, 25-35% n-heptán, 5-15% aceton, <5% kőolaj származék

15.2. A vonatkozó jogszabályok:

Munkavédelem
1993.évi XCIII. törvény a munkavédelemről és rendeletei.
Veszélyes anyagok

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH)

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27) EüM. rendelet és módosítása a 33/2004. (V.26.) ESZCSM rendelet.

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és módosítása.

Veszélyes hulladék

98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről,

16/2001.(VII.18.) KöM. rendelet a hulladékok jegyzékéről

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Csak foglalkozásszerű felhasználásra!

A 2. és 3. pontban szereplő R-mondatok jelentése:

R11 Tűzveszélyes

R36 Szemizgató hatású

R38 Bőrizgató hatású

R50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat

R51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat

R65Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat.

R66Ismételt expozíció a bőr szárazságát és repedezését okozhatja

R67Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

Készült: ez a biztonsági adatlap a rendelkezésre álló dokumentáció (gyártó által 2005.08.17.) készített biztonsági adatlap és egyéb dokumentumok), valamint a vonatkozó Európai Direktívák útmutatása alapján készült, és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH), a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása valamint a 44/2000 (XII.27.) EüM rendelet és módosítása a 33/2004 (V.26.) ESZCSM rendelet előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük. Ez nem jelent közvetlen vagy közvetett garanciát a termék minőségére, valamint arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul. A felhasználás konkrét adatai nem ismertek, így azokért a felelősség a felhasználót terheli. A mindenkor érvényes törvények, szabályok betartása a felhasználók részére kötelező. A felhasználó – a kockázatbecslés adatai alapján - saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek kidolgozásáról és a termék felhasználásáról